

„Flere Kvinder“ i „Dimmalætting“.

»Flere Kvinder« hava í »Dimmalætting« skrivað á donskum máli til verju og verndar fyrri sambandshövdgingin, so at hann ikki skal fáa illt av, at frá Sanna av Skarði hevur »udøst en Del af Skolens Had mod A. Samuelsen« — vit merkja her tað fina danið.

Hesar kvinnur spyrja: »Men er det ikke saa, at Højskolen faar den Støtte den kan faa efter gældende Love?« Sum tit spyrja byttisliga! Halda tit nakran kunna fáa ólógligan styrk úr statskassanum? Alt, ið einum verður veitt haðani, verður veitt honum lógliga. Lóg má ráða fyrri hvørjum oyrá, ið út verður latið, annaðhvørt tað verður veitt Føroya Fólkháskúla ella Scharlu Nielsen ella A. Samuelsen ella bornum hansara. Og kortini spyrja tit: »Har A. Samuelsen nogensinde foresøgt paa at fratage Færoernes Højskole noget af dens lovlige Statstilskud?« Sjálvsagt kann A. Samuelsen ikki taka nakað av lógligum statstilskoti frá Føroya Fólkháskúla — ikki uttan hann ger seg til tjóv. Hann kan líka so lítið taka lógligt statstilskot frá skúlanum, sum skúlin kann taka lógligt statstilskot frá honum, antin tað so er sýslumannsløn hansara ella ríkisdagsmannsløn hansara ella ferðapeningur hansara ella styrkur til born hansara at studera fyrri. — Ótrúliga fávitskutar eru tit, »Flere Kvinder«.

Ríkisdagurin smíðar lógar, og A. Samuelsen er ríkisdagsmaður. Sum slíkur hevur hann roynt at forða fyrri, at Føroya Fólkháskúli skuldi fáa lógligt eykatilskot úr statskassanum, og hann fekk vinstra og allar aðrar afturhaldsmenn í Danmark at halda við sær. Úrslitið var, at tá kom einki uppskot á figgjarlógina um at veita skúlanum styrk. — Nú eru tíðindi frætt, at nýggja stjórnin hevur gjørt uppskot til figgjarlógina um at veita skúlanum tann styrk, sum lógtíðing bað um (A. Samuelsen stemmaði ikki við). Verður nú figgjarlógin samtykt við hesum uppskoti, so hevur skúlin fingið styrk sín lógliga, hóast A. Samuelsen hevur arbeitt ímóti. — Skilja tit ikki hetta, »Flere Kvinder?« Ja ella nei.

Tað er nú ikki berur stutt-leiki at geva »Dimmalætting« kvinnum kurs í samfundskunnskapi; men tær eru so byttar, at skaði kann standast av teimum, um tær ikki vera hartaðar.

Til tað seinra stykki hjá »Flere Kvinder« um »Familien av Skarði«, sum »har Raad til at lade sine Børn studere«, er ikki neyðugt at skriva kommentar. Hetta er tann vanligi sjongurin hjá afturhaldinum um, at fátækrmannabørn eiga ikki at sleppa fram at til bókalæstur og studering; slíkt eigur at vera onkarrættur hjá embættsmanna- og ríkmannabørnum, annaðhvørt tæy so eru bytt ella vitug, ótargar ella hampulig fólk.

Ikki kann sigast, at »Flere Kvinder« hava gjørt Føroya kvinnum æru við tí hópissleysa og fávitskuta tvætti, sum tær hava skrivað. At tær kortini eiga eitt elapinkultúrið sindur eftir av viti, siggja vit av tí, at tær ikki tordu at seta novn síni undir greinina. Tí vóru tær nevndar, so vóru tær prostitueraðar.

Kallmaður.

Fælles Front.

IV.

Den Kamp, der nu føres foran Folketingsvalget, er sikkert en af de hedeste og bitreste Valgkampe, der er ført i de senere Aar. Og det er ganske naturligt. Sambandspartiet har nu i flere Aar faaet deres Mand valgt ind i Folketinget, men denne har optraadt paa en saadant Maade i den danske Rigsdag, at Følgerne for Sambandspartiet nødvendigvis maa blive at Færingene enstemmigt kasserer Sambandspartiets Formand som Folketingsmand for Færoerne.

Det har vakt berettiget Harm baade hos Færingene og en stor Del af den danske Befolkning, at Hr. Samuelsen ved sin Stilling i Rigsdagen altid har støttet de reaktionære Partier. De to Iridendede færøske Partier har ikke ment at kunne forsvare at lade Hr. Samuelsen genvalge og har derfor saavel af Hensyn til Færoernes Vel og samtidig ogsaa af Hensyn til den Del af det danske Folk, der har faaet Knytningen fra Færoerne præsenteret ved Hr. Samuelsen, til ubodelig Skade for den færøske Befolkning, blevet enige om at gaa til Valg paa en fælles Kandidat.

Dette at der er truffet en Ordning mellem Socialdemokrater og Selvstyremænd, hvorved der er den største Mulighed for at styrte den færøske Venstremand, har bragt Sindene i »Erling Jørgen Gota« op til Kog. Og man mærker, at der formelig flyses ad den indgaaede Valg-Alliance. Men her maa Sambandspartiet for en Gang Skyld erkende den gamle Sætning, at »man faar nu ikke alt man ønsker i denne Verden«.

Og at det skulde tænkes, at man adspurgte »Dimmas« Redaktor forend man besluttede at danne fælles Front mod Reaktionen og Dumheden, saa maa det understreges, at man ikke var kommen til den rette, da det ikke er ret længe siden at »Dimmas« Redaktør erklærede, at han havde siddet i saa mange Udvalg, at han hverken vidste ud eller ind. Vel har Tidene forandret sig lidt siden den Gang, men »Dimmas« Redaktør befinder sig stadig i samme Vilderede.

Ja, det er jo ikke hyggeligt, men man maa dog have Lov til at smile, naar »Dimmalætting« nu ikke pukker paa, at Sambandspartiet er et Danskhedens Parti. Sandheden er jo nemlig, at Sambandspartiet aldeles ikke har noget Maal at arbejde for. — Samuelsen anbefaler sig til Vælgerne som en tro Forkæmper for det, der ikke eksisterer, og »Dimmas« Redaktør spiller smart Cirkusdirektør og fremviser et helt nyt Dyr: »nu skulde sambandsmenn knesaste«. Ved nærmere at grunde over dette gaadefulde Unionspartis Ud- og Indvortes, ligger det vel nærmest for at tro, at Sambandspartiet er en Bastard, og dette Resonnement er naturligt.

Den politiske Humbug, der præsenteres færøske Vælgere ved Paaberøbselsen af Danskhedens Parti kan ikke længer lade sig bruge, derfor hitter man paa noget andet. Men for sent, Hr. Redaktør!

Færingerne har nu faaet den fulde Forståelse af Betydningen af at faa Hr. Samuelsen ryddet bort som Rigsdagsmand, da det viser sig, at han danner en truende sort Skygge mellem

Færoerne og Danmark. Det er de frisindede Partier blevet enige om, og vi opfordrer alle tænkende færøske Mænd og Kvinder til paa Valgdagen den 29. Maj at tage den mørke Mand væk, der skjuler det gode Danmark for os, og stemme paa S. P. úr Konoy. T.

„I Føroyum skulu Føroyingar ráða!“

Eg siggi av »Dimmalætting«, at nú hevur sambandið tikið sær omanfyri standandi orð til program. Eg veit ikki betri, enn at hetta var fyrsta punktið í sjálfstýrisprogramminum; men nú týskist sambandið at vera komið til tað sama — so sær út, um tað annars ikki eru lótar og valgosing.

Sjálvsagt vilja vit allir, javnaðarmenn sum aðrir, at Føroyingar skulu ráða í Føroyum, til hvussu vit víkja og venda, má alt koma saman í til, at lógtíngið skal vera tað ting, sum ráðið skal hava, og lógtíngið, tað er Føroyingar, men tá eg lesi taluna hjá harra P. Niclasen gjøllari, siggi eg, at orð hansara eru lótar. Hann er á roknum um, at ein danskur maður: blaðstjóri Anton Nielsen, er her og heldur valgtalur til fólkatingsvalið í ár. So vítt eg veit, blandar Nielsen seg ikki inn í okkara føroyska politikk, hann er bert kominn at siga okkum frá tí ógagnli, A. Samuelsen hevur gjørt smámunnum í Danmark við at blanda seg inn í danskan partapolitikk. Sambandið hevur — tað vita øll — altíð rópt uppá Danskín sum sín forbundsfelag og vin — havi hann nú! Nú sæst best, hvussu forlorið og falskt alt teirra danamøns hevur verið. Danskurin vil jú einki vita av sambandinum at siga; tað er fyrri at siga okkum sannleikan um sambandið í forhold til Danmark, Anton Nielsen hevur lagt upp í valdstýning, og tað skal hann hava takk fyrri.

Viðvíkjandi tí rópi, sum sambandið við P. Niclasen á odda birtir í: »I Føroyum skulu Føroyingar ráða.« so man tað vera líka so innantómt, sum alt annað sambandsgeyl. Fyrri tað fyrsta sæst, at P. Niclasen sigur: »Hesum máli viðvíkjandi« — t. e. at velja fólkatingsmann — »skulu Føroyingar ráða.« og tinaest at hann við stórarri vekt leggur til: »og ikki danskir socialistar.« Tað vil alt samanlagt siga, at hann og sambandið sum valg-uppróp halda seg kunna stinga okkum tað í eyguni, at til fólkatingsval skulu vit ikki hava samþakk við danskir socialistar.

Til alt annað heldur sambandið sær onpar vegir til at nýta danska hjálp og serliga frá ikki-socialistum, t. d. frá vinstra og konservativum. Jú, óskyotnar heldur P. Niclasen okkum á bygd vera, at vit skulu fara at lýpja á valg eftir hesum. Nei, vit vita væl, hvar teir eru. Teir kasta nótt eftir sjálfstýrisveljarum, men neitið er so ótøtt meskað, at har fer alt ígjøgnum, bæði sjálfstýri og samband. Tað týskist mætt to vert at undrast yvir, at Jóannes Patursson — ein so hygginn og varin maður — skal skriva sum hann skrivar í »Tingakrossi«, tá hann í nr. 19 gevur Andr. Sámalsson attest fyrri at vera ómøguligur, hvat hann eisini av sonnum er. Jóannes skrivar tinaest um Poul Niclasen: »Hann hevði verið maður teirra.« (fólkatingsmaður fyrri sambandsmenn), »ti so langt á sjálfstýrisleið er sambandið komið.«

Hugsu sær til, at tann dagur skuldi koma, tá Jóannes bóndi skuldi halda blaðstjóran á sambandsblaðnum vera tjeftilgan til fólkatingsmann fyrri Føroyar. Annað má nú vera, antin er sambandið við at geva seg upp sum flokkur og lata sjálfstýrið bert ráða, ella eisini eru orð Jóannes bónda hitt ramasta spott.

Hitt seinna man helst vera tað rætta.

Samband man vera samband sum áður, t. v. s. eitt samband við alt sum eitur afturhald og konservatisma í Føroyum so væl sum í Danmark, og sjálfstýri er sjálfstýri, t. v. s. ikki »løjning«; men samarbeiði við alt í Danmark, sum vil frælsi og framburð fyrri Føroyar, so vit einaferð koma so langt, at orðini: »I Føroyum skulu Føroyingar ráða«, tæy nú bæði sjálfstýrismenn og javnaðarmenn ganga á val uppá til at velja felagsmannin Konoy, einaferð mugu náa til at verða ikki bert eitt programpunkt, men ein royndur lutur; so at vit standa so bðnir, bæði til mentunna og figgjar, at vit eru førir fyrri at ráða.

Bygdamaður.

„Ofra býr fals undir fríðum skinni“.

Tað er alikunnugt, at sambandsoddarnir í Føroyum hava tikið sær patent uppá Dana-kærleika, og hevur blað sambandsins í tíð og ótíð roynt at visa henda kærleika sín í vamlisligum kávalótum. Men sum eitt mentað fólk, ein fjöld av Danum er, hevur boðið teimum ímóti at taka ímóti tilílikum kinum og risakloppum.

At hesin Danakærleiki »Dimmusar« ikki var av reíasta slag, er so mangan komið í ljósmála, men ongantíð er hetta komið greiðari fram enn undir núverandi valdstý. Stundum grætur hon — krokodillutur sjálfandi — og stundum hottir hon

Danskínum við teim ræðuligastu keipum.

Tá ein veit, at tað yvirhøvar ikki liggur Føroyingum fyrri, heldur ikki stórum parti av sambandsfólki, at forá ein tilílikan sleiskingar-politikk, má tað týskast harmiligt, at tað skal hava eydnast sambandsoddunum til henda dag at fáa so stóran part av Føroya fólki til at fylgja einum í botn og grund landskaðilíligum politikki. —

Nú er tímin kominn, tá allir Føroyingar við andstýgd eiga at venda frá sambandinum og fylgja í flokk við teim monnum, sum arbeíða á einum tryggum og ófølskum grundarlagi, fjart frá øllum lótum, men í álvara ganga frælsisgøtur.

Vit vilja opið og ærliga siga við Danir: Vit eru eitt lítið fólk, sum bert krevja tær sømdir, sum ein hvør onnur frælsynd tjóð vil hava og eigur rætt til — vit krevja lívins rætt — lekamliga og andiliga.

Einhvør onnur politisk leið endar bert við tí, sum Danir siga, at »Fals slær sin egen Herre paa Hals«.

Og at hetta vil ganga út, skal fólkatingsvalið hin 29. mei nokk prógva. Alskin.

Onsdag 29. Maj er Valdag. Naar Vælgeren har afgivet sin Stemme, bør Stemmesedlen se saaledes ud:

úr Konoy, S. P.	✗
Samuelsen, A.	

Husk, at Valget har intet med Skattebetalingen at gøre.

Husk, at Afstemningen er hemmelig. Ingen har lovlig Ret til at kontrollere, hvorledes Vælgeren anbringer sit Kryds.

Valgkampen.

Mødet paa Gøteejde.

A. Samuelsen fører Diskussionen over paa Svinestien, sekunderet af Krovært Jacob Danielsen.

Hr. A. Samuelsen havde til 2. Pinsedag indbudt en Del af Østerøens Beboere til et Møde paa Gøteejde. Det rygtedes til Thorshavn at Sambandskandidaten skulde holde Møde. Der blev søgt telefonisk Forbindelse med Hr. Samuelsen og Rigtigheden af det rygtede Møde bekræftet — samtidig blev Hr. Konoy indbudt.

Efter at Mødet blev bekendtgjort ved Gadeopslag i Thorshavn, skaredes en Masse Mennesker foran Plakaten, og man vilde nu til Mødet paa Gøteejde. Gøteejde er nemlig det Sted, hvor al ting er tilladt de forskellige Talere at fremføre, uden Hensyn om det er Injurier eller ikke.

Tilhørere var mødt næsten allevegne fra.

A. Samuelsen, der jo ejede Mødet indledede med de samme Betragtninger over sit Rigsdagsarbejde gennem Aarene, hvor han havde stræbt efter at handle efter sin politiske Overbevisning uden Hensyn til hvad Lagtinget eller andre Institutioner havde

vedtaget eller ikke vedtaget.

Taleren snakkede løst om Fiskerilaaenloven, som han tilføjede sig hele Æren for, dog undlod han at fortælle Forsamlingen, at Madsen-Mygdal havde modsat sig de Ændringer i Fiskerilaaenloven, som Lagtinget havde foreslaaet, samt at han ikke turde gaa imod de Argumenter, der fremsattes af Madsen-Mygdal i denne Sag. Taleren tvivlede om at Socialdemokraterne i Rigsdagen vilde gennemføre de Ændringer, som Lagtinget havde foreslaaet. Hr. Samuelsen undlod bevidst at fortælle sine Tilhørere, at Socialdemokratiets Ordforer i Fiskerilaaenloven, Fisker Ludvigsen, meget kraftigt tog til Orde for at gennemføre netop de Ændringer, som Lagtinget havde foreslaaet, baade med Hensyn til Afdragstiden for Kuttere under 100 Tons og Is- og Tørringsværker.

At Statsminister Slauning har fremsat Forslag i Folketinget om at imødekomme Lagtinget i dettes Ønsker i Fiskerilaaen-